

GÖMBÖC-VÍZIÓK

A Kis gömböc című népmese interpretációs lehetőségei

Szerző: **KULCSÁR Sarolta**, IV. évfolyam

Témavezetők: **Dr. HÓZSA Éva** egyetemi tanár; **Dr. RAFFAI Judit** docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A népmese egy olyan műfaj, amelyben a csodás elemek amiatt alkotnak egy zárt rendszert, mert bennük fellelhetőek az ősi néphit, a népszokások és a világról alkotott ősrégi kép emlékei. A népmesét elmesélő nép múltjának, jelenének, mindennapi életének elemei éppúgy megtalálhatók benne, mint a becsületesebb, igazabb élet utáni vágyakozás.

A kis gömböc című népmesét görcső alá vetve könnyedén megállapítható, hogy ebben a szövegben nem csupán a lecsupaszított fabula válik fontossá, ugyanis itt ennél sokkal többről van szó. S ez a többlet, melyre az előző mondatban utaltam, éppen abban mutatkozik meg, hogy ez a mese többféleképpen interpretálható, sokféle szemszögből interpretálható.

Dolgozatom *A kis gömböc* című népmese néprajzi megközelítésével, *A gömböcfitű* című erdélyi cigány mese és *A kis gömböc* című népmese összehasonlításával, Guy de Maupassant *Gömböc* című novellájával, valamint a gömb(öc) gödeli-escheri megközelítésének problémájával foglalkozik. Azonban mi a gömböc valójában? Egy népmesei szereplő, egy novella hősnője, vagy egy új geometriai forma? Bátran kijelenthetem, hogy mind a három!

Kulcsszavak: **népmese, gömböc, gömb**

FREQUENT CHANGES OF THE FOLK TALE “A KIS GÖMBÖC” IN DIFFERENT AREAS OF VOJVODINA

Author: **Sarolta KULCSÁR**, fourth-year student

Supervisor: **Dr. Éva HÓZSA**, professor; **Dr. Judit RAFFAI**, associate professor

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Teacher Training University, Subotica

A folk tale is a kind of literary work whose elements of wonder create a closed system due to ancient folk beliefs, customs and ancient memories of old images of the world around us. Folk tales speak about the past, present and the everyday life of a people, as well as about an honest and true desirability for life.

Besides the elements of wonder in folk tales, everyday life can also be embodied through various occupations, activities and entertainment in the stories. Furthermore, they also allow us insight into memories of past holidays

P L E N Á R I S T U D O M Á N Y O S
D I Á K K Ö R I Ü L É S S Z A K

or special occasions. In determining fairy-tale elements, an important aspect is the initial plot, when something or someone disrupts life, the presence of the miraculous and everyday details, their dominance, or their absence.

In my research, the main focus is on how the place of origin of the folk tale and the lifestyle depend on one another, how all this changes from place to place, and what kind of connections there are between versions of folk tales in different places in Vojvodina.

Keywords: **folk tale, version, folk custom**